2025/1179

16.6.2025

RECOMANDAREA (UE) 2025/1179 A COMISIEI

din 4 iunie 2025

privind principiile directoare ale „utilizării eficiente a apei înainte de toate”

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 292,

întrucât:

(1) Din cauza practicilor nesustenabile de gestionare a apei, dar și din cauza poluării și a creșterii cererii, calitatea apei, cantitatea de apă și sănătatea ecosistemelor acvatice din Uniune nu se îmbunătățesc atât de repede pe cât ar trebui. Schimbările climatice și pierderea biodiversității agravează această tendință. Constrângerile în materie de apă afectează din ce în ce mai mult societatea și economia. În acest context, devine absolut necesar să se eficientizeze utilizarea apei.

(2) Raportul Comisiei către Consiliu și Parlamentul European ([1]), care prezintă progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a Directivei 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([2]) și a Directivei 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([3]), confirmă că deficitul de apă reprezintă o preocupare din ce în ce mai acută pentru majoritatea statelor membre. Deficitul de apă afectează aproximativ 34 % din teritoriul Uniunii și, cel puțin un anotimp pe an, circa 40 % din populația Uniunii ([4]). Deficitul de apă este cauzat de supraexploatare, la care se adaugă efectele schimbărilor climatice ([5]). Parlamentul European a solicitat să se ia măsuri cu privire la aceste probleme ([6]).

(3) Anual, secetele afectează, în medie, 4 % din teritoriul Uniunii. În sudul și sud-vestul Europei, debitul râurilor în timpul verii ar putea scădea cu până la 40 %, într-un scenariu de creștere a temperaturii cu 3 °C. În Europa, secetele au devenit din ce în ce mai frecvente și mai intense în ultimele decade. Episoadele de secetă severă și de caniculă din 2022, de exemplu, au cauzat pierderi economice estimate la 40 de miliarde EUR, cele mai importante fiind înregistrate în Italia, Spania și Franța ([7]).

(4) Potrivit previziunilor, schimbările climatice în curs vor agrava această problemă, pe măsura creșterii impactului și frecvenței secetelor. Impactul consumului excesiv, cu caracter structural, combinat cu agravarea riscului de secete prelungite pune în pericol securitatea apei, aprovizionarea cu apă potabilă, agricultura, navigația interioară, turismul și alimentarea cu energie electrică ([8]). Deficitul de apă care afectează toate sectoarele și pierderea de producție agricolă din cauza căldurii combinate cu seceta figurează printre principalele riscuri generate de schimbările climatice în Europa ([9]).

([1]) Raport al Comisiei către Consiliu și Parlamentul European referitor la punerea în aplicare a Directivei-cadru privind apa (2000/60/CE) și a Directivei privind inundațiile (2007/60/CE) – Al treilea set de planuri de gestionare a bazinelor hidrografice. Al doilea set de planuri de gestionare a riscurilor de inundații, COM(2025) 2 final.

([2]) Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj).

([3]) Directiva 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații (JO L 288, 6.11.2007, p. 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2007/60/oj).

([4]) A se vedea analiza AEM intitulată *Water Scarcity Conditions in Europe* (Condiții de deficit de apă în Europa), disponibilă aici. Se consideră că un indicator WEI + de peste 20 % referitor la resursele de apă semnalează o situație de deficit de apă.

([5]) AEM, *Water Resources Across Europe* (Resursele de apă de pe teritoriul Europei), 2021, disponibil aici.

([6]) Rezoluția Parlamentului European din 7 mai 2025 referitoare la Strategia europeană pentru reziliența în domeniul apei [2024/2104 (INI)].

([7]) *European Climate Risk Assessment* (Evaluarea europeană a riscurilor climatice), EEA Report 01/2024 (Raportul AEM 01/2024), pagina 209, cu referințe suplimentare.

([8]) *The European Climate Risk Assessment* (Evaluarea europeană a riscurilor climatice) (2024), capitolele 5 și 11, care conține și numeroase informații cu privire la creșterea estimată a frecvenței secetelor prelungite (inclusiv a marilor secete) în Europa.

([9]) Grupul interguvernamental privind schimbările climatice, Al șaselea raport de evaluare https://www.ipcc.ch/assessment-report/ar6/

(5) Între 2000 și 2022 ([10]), captările anuale de apă dulce au scăzut, cu diferențe geografice, cu 19 %, dar se preconizează că vor înregistra o nouă creștere pe cap de locuitor. Această situație se explică prin faptul că: (i) progresele realizate în ceea ce privește utilizarea eficientă a apei în sectoarele cu cea mai mare intensitate a consumului, precum energia și agricultura, inclusiv bioenergia, sunt insuficiente; (ii) transformarea industrială și digitală necesită mai multă apă dulce și (iii) gestionarea defectuoasă, poluarea și schimbările climatice exercită presiuni din ce în ce mai puternice asupra disponibilității apei dulci curate în scopuri socioeconomice. Din aceste cauze, fluxurile ecologice, esențiale pentru protejarea ecosistemului apei și competitivității economiei Uniunii, care are nevoie de apă dulce curată tot atât cât are nevoie de energie curată, au de suferit.

(6) Banca Centrală Europeană estimează că până la 60 % din riscurile de credit rămase neacoperite în zona euro ar putea suferi o anumită expunere la deficitul de apă și la stresul termic, iar 20 %, la inundații ([11]). În plus, pe măsură ce se intensifică riscurile climatice legate de apă, s-ar putea accentua deficitul în materie de asigurări ([12]), ceea ce ar îngreuna redresarea economică după incidente legate de apă, ca, de exemplu, secetele sau inundațiile.

(7) Investițiile în utilizarea eficientă a apei vor contribui la furnizarea unei cantități suficiente de apă sectoarelor economice esențiale pentru autonomia strategică a Uniunii, având astfel potențialul de a spori competitivitatea, aspect recunoscut în Pactul pentru o industrie curată ([13]). De asemenea, valorificarea potențialului de economisire a apei va crea oportunități de afaceri și economii de costuri pentru consumatori. Industria Uniunii este deja un precursor la nivel mondial în dezvoltarea tehnologiilor din domeniul apei.

(8) Busola pentru competitivitate din 2025 ([14]) invită statele membre să abordeze problema deficitului tot mai mare de apă prin îmbunătățirea practicilor și a infrastructurilor de gestionare a apei, prin sporirea eficienței apei și prin promovarea utilizării sustenabile a apei. Comunicarea comună referitoare la Strategia europeană privind o Uniune a pregătirii ([15]) subliniază necesitatea de a consolida accesul la resurse critice în întreaga Uniune, cum ar fi apa, de exemplu pentru răspunsul în situații de urgență și în caz de dezastre.

(9) Interdependența dintre apă și resursele energetice este un factor critic pentru asigurarea securității și rezilienței sistemelor de alimentare cu apă și a sistemelor energetice din Uniune.

(10) Uniunea trebuie să ia măsuri pentru utilizarea eficientă a apei, ca urmare a obligațiilor care îi revin în temeiul normelor europene și internaționale, cum ar fi Convenția Organizației Națiunilor Unite privind protecția și utilizarea cursurilor de apă transfrontaliere și a lacurilor internaționale, semnată la 17 martie 1992 la Helsinki, articolul 7 din Acordul de la Paris, semnat la 12 decembrie 2015 la Paris, articolul 5 din Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului ([16]), precum și angajamentele asumate de Uniunea Europeană în cadrul Programului de acțiune al ONU în domeniul apei ([17]). Și ținta 6.4 din obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU obligă părțile să sporească în mod substanțial eficiența utilizării apei în toate sectoarele până în 2030.

([10]) AEM (2024), *Water abstraction by source and economic sector in Europe* (Captarea apei per sursă și sector economic în Europa), disponibilă la adresa https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/water-abstraction-by-source-and.

([11]) Banca Centrală Europeană, *Climate-related risks to financial stability* (Riscurile legate de climă la adresa stabilității financiare), Graficul B.2.

([12]) Banca Centrală Europeană, *The Climate Insurance Protection Gap* (Deficitul în materie de protecție prin asigurări împotriva riscurilor legate de climă), pe baza datelor EIOPA, disponibil aici.

([13]) Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Pactul pentru o industrie curată: o foaie de parcurs comună pentru competitivitate și decarbonizare”, COM(2025) 85 final.

([14]) Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, „O Busolă pentru competitivitatea UE”, COM(2025) 30 final.

([15]) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor referitoare la Strategia europeană privind o Uniune a pregătirii, JOIN(2025) 130 final.

([16]) Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999 („Legea europeană a climei”) (JO L 243, 9.7.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj).

([17]) https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7443-2023-INIT/en/pdf.

(11) Pactul verde european ([18]) a inițiat o strategie concertată pentru o economie din ce în ce mai neutră din punct de vedere climatic, fără substanțe toxice, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și competitivă, în care creșterea economică să fie decuplată de consumul de resurse, pentru a răspunde la provocările legate de climă și mediu.

(12) Strategia Uniunii privind adaptarea la schimbările climatice ([19]), Evaluarea europeană a riscurilor climatice și Comunicarea privind gestionarea riscurilor climatice oferă o imagine de ansamblu asupra gamei largi de efecte ale riscurilor climatice și a necesității de a lua măsuri, în condițiile în care politicile și măsurile aplicate nu țin pasul cu ritmul schimbărilor climatice. Abordarea problemei deficitului de apă și a secetelor este unul dintre domeniile în care este necesar să se ia măsuri. Se subliniază faptul că asigurarea disponibilității apei dulci într-un mod durabil este fundamentală pentru reziliența la schimbările climatice.

(13) Deficitul de apă are un impact foarte puternic asupra sănătății ecosistemelor marine și asupra viabilității activităților sociale și economice ale comunităților costiere și insulare care depind de aceste ecosisteme. De aceea, gestionarea apelor dulci și marine într-un mod integrat și eficient este o necesitate.

(14) Planul de acțiune privind economia circulară ([20]) prevede o agendă care să ne permită să avansăm în direcția menținerii consumului de resurse în limitele planetei, inclusiv în ceea ce privește apa. În concordanță cu acest obiectiv, promovarea reutilizării în condiții de siguranță a apei în diferite sectoare poate debloca potențialul economic în regiunile cu stres hidric. De asemenea, aceasta poate reduce nevoia de proiecte de infrastructură costisitoare, cum ar fi noi rezervoare sau uzine de desalinizare, permițând realizarea de economii pe termen lung și îmbunătățirea rezilienței întreprinderilor la penuria de apă, precum și reducerea riscurilor operaționale.

(15) Regulamentul (UE) 2024/1781 al Parlamentului European și al Consiliului ([21]) permite să se stabilească cerințe în materie de proiectare ecologică pe care trebuie să le respecte produsele pentru a îmbunătăți o serie de aspecte, inclusiv utilizarea și eficiența utilizării apei, pentru aproape toate categoriile de produse fizice. Elementele prezentei recomandări vor contribui la punerea în aplicare a regulamentului menționat.

(16) Prezenta recomandare oferă orientări cu privire la elemente care nu sunt abordate în mod cuprinzător în legislația Uniunii din domeniul apei: Directivele 2000/60/CE, (UE) 2020/2184 ([22]), (UE) 2024/3019 ([23]), (UE) 2024/1785 ([24]) ale Parlamentului European și ale Consiliului și Regulamentul (UE) 2020/741 al Parlamentului European și al Consiliului ([25]).

(17) Pentru a se promova utilizarea eficientă a apei, este oportun să se definească un set de principii și recomandări care să stea la baza viitoarelor acțiuni ale Uniunii și ale statelor membre menite să ofere siguranța că potențialul de economisire a apei în procesul decizional și utilizarea mai responsabilă a apei în toate sectoarele sunt luate în considerare într-un mod mai sistematic.

([18]) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Pactul verde european”, COM(2019) 640 final.

([19]) Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Construirea unei Europe reziliente la schimbările climatice - Noua Strategie a UE privind adaptarea la schimbările climatice”, COM(2021) 82 final.

([20]) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, „Un nou Plan de acțiune privind economia circulară – Pentru o Europă mai curată și mai competitivă”, COM(2020) 98 final.

([21]) Regulamentul (UE) 2024/1781 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică pentru produsele sustenabile, de modificare a Directivei (UE) 2020/1828 și a Regulamentului (UE) 2023/1542 și de abrogare a Directivei 2009/125/CE (JO L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj).

([22]) Directiva (UE) 2020/2184 a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2020 privind calitatea apei destinate consumului uman (JO L 435 din 23.12.2020, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2020/2184/oj).

([23]) Directiva (UE) 2024/3019 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2024 privind epurarea apelor uzate urbane (JO L, 2024/3019, 12.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/3019/oj).

([24]) Directiva (UE) 2024/1785 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 aprilie 2024 de modificare a Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) și a Directivei 1999/31/CE a Consiliului privind depozitele de deșeuri (JO L, 2024/1785, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1785/oj).

([25]) Regulamentul (UE) 2020/741 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 mai 2020 privind cerințele minime pentru reutilizarea apei (JO L 177, 5.6.2020, p. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/741/oj).

(18) Principiul „utilizării eficiente a apei înainte de toate” urmărește să asigure sustenabilitatea pe termen lung a consumului de apă, ținând seama de faptul că resursele naturale de apă dulce sunt limitate și vor scădea și mai mult ca urmare a creșterii încălzirii globale. Măsurile de creștere a eficienței utilizării apei ar trebui să se bazeze pe o analiză cost-beneficiu care să includă factori economici, de mediu și societali, luând în considerare totodată subsidiaritatea, proporționalitatea, corectitudinea și echitatea.

(19) Pentru a accelera aplicarea principiului „utilizării eficiente a apei înainte de toate” și pentru a promova punerea în aplicare pe scară largă a unor măsuri eficiente din punctul de vedere al consumului de apă, este necesar să se stabilească obiective orientative. Din acest motiv, statele membre ar trebui încurajate să își stabilească propriile obiective de utilizare eficientă a apei, în funcție de circumstanțele lor naționale.

(20) Punerea în aplicare a principiului utilizării eficiente a apei ar trebui să valorifice în mod optim noile tehnologii, cum ar fi contoarele inteligente digitale și senzorii digitali inteligenți pentru detectarea și gestionarea scurgerilor, inclusiv din infrastructura de apă potabilă, în conformitate cu cerința prevăzută la articolul 4 alineatul (3) din Directiva (UE) 2020/2184.

(21) Atunci când este necesar să se eșaloneze măsurile de creștere a eficienței utilizării apei în funcție de constrângerile privind resursele disponibile, ar trebui să se acorde prioritate sectoarelor cu cel mai mare consum de apă sau sectoarelor cu cel mai mare potențial de economisire a apei, după efectuarea unei evaluări a compromisurilor posibile, în special în ceea ce privește sectoarele strategice, respectându-se totodată ierarhia măsurilor de gestionare a apei. Cu siguranță, aceste sectoare vor fi diferite de la un bazin hidrografic la altul și de la un acvifer la altul.

(22) Măsurile de utilizare eficientă a apei ar trebui integrate în programele de măsuri ale planurilor de management al bazinelor hidrografice. Aceste măsuri nu pot conduce la economisirea apei și la progresele dorite în direcția rezilienței în domeniul apei decât dacă se înscriu într-o abordare cuprinzătoare. Măsurile însoțitoare în materie de guvernanță și utilizarea instrumentelor economice pot transforma progresele realizate în ceea ce privește eficiența utilizării apei într-o îmbunătățire durabilă a echilibrului hidric prin evitarea efectelor de recul. Strategiile de utilizare eficientă a apei ar trebui să fie întotdeauna coerente cu strategiile naționale de adaptare la schimbările climatice,

RECOMANDĂ:

Principiul „utilizării eficiente a apei înainte de toate”

1. Statele membre sunt încurajate să aplice principiul „utilizării eficiente a apei înainte de toate”, ținând seama de considerentele economice, sociale și de mediu, atunci când adoptă măsuri naționale care afectează gestionarea apei.

2. „Utilizarea eficientă a apei înainte de toate” constă în a lua toate măsurile necesare pentru a reduce cererea de apă și în a acorda prioritate acestor măsuri, și nu exploatării unor resurse de apă suplimentare. În ordine descrescătoare, ar trebui să se acorde prioritate în primul rând reducerii consumului, în al doilea rând măsurilor de creștere a eficienței, în al treilea rând reutilizării apelor uzate și în al patrulea rând extinderii alimentării cu apă.

3. Având în vedere potențialul de economisire a apei, UE ar trebui să urmărească sporirea eficienței utilizării apei cu cel puțin 10 % până în 2030. Statele membre sunt încurajate să își stabilească propriile obiective de utilizare eficientă a apei, în funcție de circumstanțele lor naționale. Comisia va colabora cu statele membre și cu părțile interesate pentru a elabora o metodologie comună pentru atingerea obiectivelor privind utilizarea eficientă a apei, ținând seama de diferențele teritoriale și de alt tip dintre țări, regiuni și sectoare.

Gestionarea eficientă a resurselor de apă

4. Se recomandă ca statele membre să aplice practicile de gestionare a apei prezentate în anexă, bazându-se în special pe bilanțul hidrologic al bazinelor hidrografice și pe previziuni fiabile privind necesarul de apă din punctul de vedere al mediului și din punct de vedere socioeconomic. Aceste practici ar trebui să fie sprijinite și de evaluări ale impactului schimbărilor climatice și ale vulnerabilității bazate pe scenarii relevante privind schimbările climatice, precum și de impactul acestora asupra securității civile. Aceste practici ar trebui să se bazeze pe controale eficace și periodice ale captărilor de apă, pe proceduri adaptabile de autorizare, pe un sprijin puternic pentru cercetare și inovare și pe utilizarea deplină a instrumentelor digitale avansate.

5. Se recomandă ca statele membre să promoveze eficiența la toate nivelurile lanțului de alimentare cu apă, și anume stocarea, transportul și utilizarea apei, astfel cum se prevede în anexă, și să asigure investițiile necesare.

6. Se recomandă ca statele membre să aplice principiul „utilizării eficiente a apei înainte de toate", atunci când este posibil, în toate sectoarele în care se utilizează apă, inclusiv în agricultură, energie, industrie, comerț, sectorul aprovizionării publice cu apă și economia digitală, la toate nivelurile de planificare și de acordare de autorizații de gestionare a apei.

Guvernanța

7. Se recomandă ca statele membre să asigure o guvernanță adecvată a gestionării apei, asigurând în special mecanisme transparente, sigure, incluzive, echitabile și previzibile de alocare a apei, oferind certitudine cu privire la prioritățile de alocare între categoriile de utilizări în caz de deficit, concomitent cu protejarea accesului grupurilor vulnerabile și marginalizate la apă potabilă la prețuri accesibile și la apă pentru sanitație.

Formare și sensibilizare

8. Se recomandă ca statele membre să investească în competențe și resurse umane pentru a asigura o gestionare eficace și eficientă a apei la toate nivelurile.

9. Se recomandă ca statele membre să ia măsuri pentru a sensibiliza cetățenii, autoritățile locale și întreprinderile cu privire la principiul „utilizării eficiente a apei înainte de toate". Acțiunile de acest tip ar trebui organizate în mod repetat, la intervale regulate.

Cooperarea transfrontalieră și dimensiunea internațională

10. Statele membre ar trebui să asigure o cooperare transfrontalieră deplină în ceea ce privește aspectele cantitative ale gestionării apei pentru toate bazinele hidrografice, inclusiv prin intermediul mecanismelor prevăzute în Directiva 2000/60/CE și al mecanismelor și organismelor de cooperare internațională relevante.

11. Se recomandă ca statele membre să promoveze principiul „utilizării eficiente a apei înainte de toate" și la nivel internațional, cum ar fi în cadrul UN-Water, UNEP, G7 și G20, OCDE, CCONUSC, Convenția Națiunilor Unite pentru combaterea deșertificării, Convenția privind diversitatea biologică și FAO, și să își consolideze colaborarea cu instituții financiare precum Banca Europeană de Investiții, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Mondială, precum și cu sectorul privat pentru a atrage investiții pe termen lung în inițiative ce vizează utilizarea eficientă a apei.

Adoptată la Bruxelles, 4 iunie 2025.

Pentru Comisie
Jessika ROSWALL
Membră a Comisiei

ANEXĂ

Practici esențiale în materie de utilizare eficientă a apei pentru punerea în aplicare a principiilor directoare ale „utilizării eficiente a apei înainte de toate”

1. **Îmbunătățirea controlului asupra resurselor**

Păstrarea unor bilanțuri hidrologice exacte și actualizate pe baza orientărilor disponibile ([1]) și luarea în considerare a acestor bilanțuri hidrologice în deciziile de planificare care afectează consumul de apă și măsurile de economisire a apei. În acest scop, ar trebui avute în vedere următoarele acțiuni:

1. Stabilirea și monitorizarea continuă a captărilor, pierderilor și returnărilor de apă din toate corpurile de apă ale fiecărui bazin hidrografic și promovarea contorizării digitale a apei pentru captările și evacuările de apă. Furnizorii de apă ar trebui să facă publice în mod frecvent documente și date cu privire la evoluția bilanțului hidrologic și a calității apei.

2. În sectorul aprovizionării publice cu apă, ar trebui să se asigure contorizarea individuală a consumului de apă pentru fiecare clădire și, în cazul condominiilor, pentru fiecare apartament în parte. Ar trebui să se încurajeze utilizarea contoarelor inteligente atunci când este necesar să se raporteze date în timp real pentru a obține câștiguri suplimentare în materie de eficiență care fac ca investițiile să fie utile.

3. Stabilirea debitelor ecologice ([2]) ale corpurilor de apă de suprafață, ținând seama și de nevoile corpurilor de apă subterane, în toate bazinele hidrografice pentru a cunoaște volumul maxim de captări durabile, aceasta fiind o condiție prealabilă pentru o utilizare rațională și eficientă a apei. Volumul maxim de captări durabile ar trebui să țină seama și de nevoile utilizatorilor care folosesc apa în alte scopuri decât consumul, precum și de cerințele prevăzute de legislația relevantă. Crearea de legături de coordonare transfrontalieră în vederea stabilirii debitelor ecologice ale râurilor care traversează frontiere, pentru a evita conflicte de natură să submineze o abordare eficientă a consumului de apă. Asigurarea punerii în aplicare eficace a debitelor ecologice prin luarea sistematică în considerare a acestora în condițiile de acordare a autorizațiilor de utilizare a apei.

4. Evaluarea în mod adecvat, pe baza orientărilor disponibile ([3]), a intruziunilor saline și de alte tipuri și a necesarului de apă al ecosistemelor terestre dependente și al ecosistemelor acvatice aferente conectate la corpuri de apă subterane. Aplicarea în mod responsabil, prin intermediul unei evaluări cuprinzătoare a riscurilor, a tehnicilor de realimentare artificială a acviferului ([4]).

5. Asigurarea faptului că autorizațiile de captare a apelor de suprafață și a apelor subterane iau în considerare previziunile referitoare la schimbările climatice care țin seama de incertitudine pentru a anticipa viitoarele modificări ale bilanțului hidrologic și a alinia periodic autorizațiile de utilizare a apei cu scopul de a evita captările excesive ([5]). Asigurarea unui grad suficient de flexibilitate a procedurilor de autorizare pentru captări, ținându-se seama și de variațiile sezoniere importante, dacă este cazul. Evitarea termenelor de autorizare excesiv de lungi, pentru a permite o adaptare flexibilă, care să țină seama de schimbările înregistrate de bilanțul hidrologic. Aplicarea unei tarificări adecvate a apei pentru a asigura utilizarea eficientă a apei. Adoptarea de sancțiuni suficient de disuasive împotriva captărilor și evacuărilor de apă ilegale, neînregistrate sau neautorizate.

6. Asigurarea faptului că planurile de management al bazinelor hidrografice includ „bilanțuri hidrologice” și cuantificarea consumului de apă pentru fiecare activitate socioeconomică, astfel încât să se faciliteze planificarea măsurilor de eficientizare pe baza estimărilor privind potențialul rămas de economisire a apei. Integrarea aspectelor legate de gestionarea riscului de secetă în planurile de management al bazinelor hidrografice și pregătirea pentru riscul de secetă prelungită.

7. Asigurarea faptului că utilizarea mai eficientă a apei conduce la reziliență datorită reducerii consumului de apă. În acest scop:

   — trebuie să se aplice principiul recuperării costurilor pentru serviciile legate de utilizarea apei, astfel încât toți utilizatorii de apă și sectoarele utilizatoare de apă să contribuie în mod adecvat la costurile serviciilor legate de utilizarea apei;

([1]) A se vedea Strategia comună de punere în aplicare (*Common Implementation Strategy* – CIS) în temeiul Directivei-cadru privind apa, Orientarea nr. 34 privind bilanțurile hidrologice, disponibilă aici.
([2]) A se vedea Orientarea CIS nr. 31 privind debitele ecologice, disponibilă aici.
([3]) A se vedea Orientarea CIS nr. 18 privind evaluarea stării și a tendințelor apelor subterane, disponibilă aici.
([4]) A se vedea Orientarea CIS nr. 39 privind realimentarea artificială a acviferului, disponibilă aici.
([5]) A se vedea Orientarea CIS nr. 24 privind managementul bazinelor hidrografice și schimbările climatice, disponibilă aici.

— trebuie să se asigure faptul că politicile de tarificare a apei oferă stimulente adecvate pentru utilizarea mai eficientă a resurselor de apă, pe baza analizei economice care trebuie efectuată în conformitate cu anexa III la Directiva 2000/60/CE ([6]);

— trebuie să se aplice mai bine și la o scară mai largă principiul „poluatorul plătește” și principiul precauției, eliminându-se subvențiile dăunătoare mediului și asigurându-se mecanisme de stabilire a unor prețuri accesibile, juste și echitabile pentru toți utilizatorii de apă.

În acest sens, statele membre pot avea în vedere efectele sociale, de mediu și economice ale recuperării costurilor, precum și condițiile geografice și climatice existente în regiunea sau regiunile afectate.

Asigurarea unei transparențe totale a politicilor de tarificare a apei, în special în ceea ce privește nivelul tarifelor, utilizarea fondurilor și măsurile luate pentru conservarea resurselor de apă. Ca exemplu de bune practici, această măsură ar trebui aplicată și în alte sectoare decât cel al tratării apei potabile și al epurării apelor uzate urbane.

2. **Eficiența transportului apei**

Un mai bun management al scurgerilor de apă drept componentă esențială a gestionării operaționale a sistemelor de alimentare cu apă și prioritizarea investițiilor care au drept scop remedierea rapidă a scurgerilor, punându-se accentul pe zonele de aprovizionare în care aceste investiții sunt cele mai necesare și utilizându-se toate posibilitățile și instrumentele de finanțare disponibile ale Uniunii.

3. **Eficiența stocării**

(a) Prioritizarea măsurilor de retenție naturală a apei ([7]) în sol, în păduri, în ape subterane și în zone umede, prin care se reduce evaporarea în comparație cu stocarea apei deasupra solului în rezervoare artificiale.

(b) Întreținerea periodică a rezervoarelor artificiale, inclusiv prin alocarea de fonduri în mod specific pentru eliminarea periodică a sedimentelor și prevenirea scurgerilor.

(c) Optimizarea gestionării apelor urbane prin intermediul „colectării apei pluviale” și al altor forme de retenție naturală a apei și punerea în aplicare accelerată a măsurilor de prevenire a supraîncărcării cu apă ca urmare a furtunilor ([8]).

4. **Eficiența utilizării**

(a) Promovarea adoptării celor mai bune tehnologii, practici și servicii disponibile pentru a asigura o utilizare eficientă a apei în toate sectoarele, inclusiv prin promovarea circularității.

(b) Promovarea unei reutilizări a apelor uzate care să nu se limiteze la irigații, inclusiv în industrie, energie și sectorul aprovizionării publice cu apă, concomitent cu prevenirea riscurilor la adresa sănătății umane și luarea în calcul a impactului asupra mediului al reducerii fluxurilor de returnare într-un bazin hidrografic.

5. **Buna guvernanță**

(a) Elaborarea de sisteme de alocare a apei care să fie transparente și să dispună de un mecanism de guvernanță incluziv, pentru a le oferi previzibilitate utilizatorilor de apă afectați, inclusiv utilizatorilor care folosesc apa în alte scopuri decât consumul, promovând totodată sustenabilitatea, echitatea și respectarea drepturilor omului. La conceperea mecanismelor de alocare a apei, ar trebui să se țină seama de potențialul de economisire a apei de care dispun diferitele sectoare și regiuni.

(b) Elaborarea sau menținerea de politici sociale specifice de care să beneficieze utilizatorii de apă cu venituri mici și/sau persoanele vulnerabile/marginalizate pentru a asigura accesul la apă și sanitație pentru toți, în conformitate cu cerințele Directivei (UE) 2020/2184 și ale Directivei (UE) 2024/3019.

([6]) A se vedea Orientarea CIS nr. 1 privind economia și mediul, disponibilă aici.

([7]) A se vedea, de exemplu, *„A guide to support the selection, design and implementation of natural water retention measures in Europe, Capturing the multiple benefits of nature-based solutions”* (Ghid pentru susținerea selectării, proiectării și implementării măsurilor naturale de retenție a apei în Europa – Obținerea beneficiilor multiple ale soluțiilor bazate pe natură), disponibil aici, Raportul tehnic CIS 82 *„Natural Water Retention Measures”* (Măsuri de retenție naturală a apei), disponibil aici și documentul Centrului Comun de Cercetare, *„Nature-based solutions for agricultural water management”* (Soluții bazate pe natură pentru gestionarea apei agricole), disponibil aici.

([8]) În concordanță cu articolul 5 din Directiva (UE) 2024/3019.

6. **Formare și sensibilizare**

(a) Îmbunătățirea competențelor și formarea autorităților din domeniul gestionării apei și a autorităților responsabile de sectoarele utilizatoare de apă, cu scopul de a le ajuta să aplice principiul „utilizării eficiente a apei înainte de toate” pentru a încuraja reducerea consumului de apă.

(b) Sprijinirea cercetării și inovării și îmbunătățirea competențelor și a cunoștințelor cu privire la toate aspectele gestionării eficiente a apei în sectoarele utilizatoare de apă. Sensibilizarea consumatorilor cu privire la importanța economisirii apei, oferindu-le totodată mijloacele necesare pentru a acționa într-un mod mai durabil, în funcție de condițiile locale. Această acțiune include și asigurarea transparenței, pentru consumatori și cetățeni, cu privire la consumul de apă și la gestionarea apei, în conformitate cu articolul 17 din Directiva (UE) 2020/2184 și cu articolul 24 din Directiva (UE) 2024/3019.

(c) Promovarea unei mai bune informări a consumatorilor și sensibilizarea publicului cu privire la amprenta de apă a produselor și serviciilor de consum, utilizând instrumente precum eticheta ecologică a UE și pașaportul digital al produsului prevăzut în Regulamentul (UE) 2024/1781.

7. **Dimensiunea internațională**

(a) Luarea în considerare, ori de câte ori este cazul, a principiilor și obiectivelor prezentei recomandări atunci când se elaborează măsuri de sprijin tehnic și financiar pentru țări partenere.

(b) Consolidarea colaborării cu instituții financiare precum Banca Europeană de Investiții, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Mondială, precum și cu sectorul privat, pentru a atrage investiții pe termen lung în inițiative care au ca obiect utilizarea eficientă a apei, în concordanță cu obiectivele strategiei „Global Gateway” a UE ([9]).

(c) Schimbul de bune practici prin punerea în aplicare a principiilor și obiectivelor prezentei recomandări și susținerea cauzei rezilienței apei și a utilizării eficiente a apei în cadrul cooperării internaționale.

([9]) Comunicare comună către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European, Comitetul Regiunilor și Banca Europeană de Investiții – Inițiativa „Global Gateway”, JOIN(2021) 30 final.